

den Sæd, der staaer paa Jorden. Han anfører her en Hjemmel for sin Mening. Jeg skal ikke videre indlade mig derpaa, men kun tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det forekommer mig, at han i dette Spørgsmaal ikke nok har taget Hensyn til, at det er en aldeles frivillig Contract, at Jagtretten ikke er forenet med Brugsretten, og at altsaa Brugerens ikke med Rette kan sige, at han har fuld Eiendomsret over hvad der kan produceres paa den Jord han har i Brug; han maa finde sig i at gaae ind paa det, som han frivillig har contraheret om. Naar den ærede Minoritet endvidere har fremhævet, at hans Forslag vilde bevirke i statsøconomisk Henseende, at Selveiendom i høi Grad vilde fremmes, da forekommer det mig, at han i denne Henseende seer Sagen fra et noget eenfaldigt Standpunkt, naar han siger, at Godseieren, hvis han er stemt herfor, naar han ikke vil bryde sig om Jagten, da alligevel skal miste den, naar han i Tiden sælger, og at det da ligesaa godt kan skee først som sidst. Jeg troer rigtignok, at dersom han saaledes skal blive af med Jagtretten, blive af med det, som er hans Eiendomsret, nu i en nu i en anden Retning, tør man vende Sagen om og sige i en anden Retning, at Selveiendom derved vil standses i en meget betydelig Grad, thi man vil derved bevirke, at Fæstebonden, som skal kjøbe, vil ledes hen paa den Tanke: „Kan Du saaledes faae den ene Ret ved Siden af den anden, behøver Du tilsidst ikke at give Noget for hele Eiendommen“. Det kan dog vel ikke være Meningen. Desuden troer jeg ogsaa, man ikke med Rette kan sige, at Godseierne nødtigt vilde sælge deres Fæstesteder. Det er min Overbevisning, at der er en meget stor Tendents hos Godseierne til at udbrede Selveiendom; men det gaaer med Salg til Selveiendom som med al anden Handel, man kan ikke tænke sig en Sælger uden en Kjøber, og det kommer saaledes fornemmelig til at berøbe paa Fæstere, i det Mindste er han Part med i Sagen, om han vil kjøbe eller ei. Jeg troer saaledes ikke, at dette Motto har nogen Bøgt. Jeg skal ikke indlade mig paa at gaae i Rette med de flere Punkter, som den ærede Minoritet har fremhævet eller paa de Principer og Sætning-

ger, han har udtalt i sin Betænkning; jeg finder ikke, at de staae i fuldkommen Consequens med de Retfærdighedens Principer, som hos mig gjøre sig gjældende. Smidlertid vare det mig dog tilladt at fremhæve endnu, at naar han udrykkelig paaberaaber sig, at denne Anordning skal være en Lov om Markfred, og naar han lægger særdeles Bøgt i sin Betænkning paa, at Brugerens Eiendomsret krænses, da forekommer det mig, at idet han siger dette, begaaer han just den samme Uret mod de Jagtberettigede; han har selv indrømmet, at Jagtten er deres Eiendomsret, men denne Eiendomsret vil han krænske, idet han ikke vil give dem nogen Erstatning for hvad der er deres Ret. Anderledes kan jeg ikke see det; det er muligt, at jeg feiler, maaskee kan jeg blive bedre oplyst af vedkommende ærede Rigsdagsmand. Ligeledes ønskede jeg mig nogen Oplysning, naar han siger i Slutningen af Side 13 i sin Betænkning, at der aldeles ingen Analogi finder Sted mellem disse Forhold og Hoversagen, thi det kan jeg ikke indsee; men da det ikke er udviklet nærmere, skal jeg blot tillade mig at protestere imod, at ingen saadan Analogi skulde finde Sted. Jeg indrømmer, at alle Lignelser halte, men at der slet ingen Analogi her skulde finde Sted, det benægter jeg.

Den ærede Landssthingsmand har endvidere i sin Betænkning ytret, at Staten kunde være bespøiet til uden videre at ophæve slike Rettigheder. Denne Sætning forekommer mig farlig, og jeg skal derfor tillade mig at udtale mig derimod. Jeg troer vistnok, at Staten kan ophæve Rettigheder, men jeg troer ogsaa, at dersom Staten nogensinde ophæver nogen begrundet Rettighed uden at give fuldstændig Erstatning derfor, da undergraver den den Grundvold, hvorpaa den skal bygge, og bringer den til at ræve under os, og dette kan i sine Følger føre til de største Ulykker for hele Landet. Naar den ærede Minoritet sluttelig har fremhævet, at hvad der kan finde Sted i Slesvig ogsaa ligesaa godt kan finde Sted her, — hvad jeg forøvrigt ikke er istand til at afgjøre, da jeg naturligtvis ikke kan have det fornødne Kendskab til Localiteterne og Forholdene i Slesvig, — maa jeg dog tillade mig at henlede Opmærksomheden paa hvad han selv har sagt,